

คำนำ

นับตั้งแต่มีการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรในปี พ.ศ. 2521 เป็นต้นมา นักเรียนในโรงเรียนทุกแห่งสามารถเลือกเรียนสายวิชาตามที่ถนัดและสนใจ ไม่ว่าจะเป็นสายสามัญ หรือสายวิชาชีพ การที่นักเรียนมีตัวเลือกมากขึ้นเช่นนี้ อาจก่อให้เกิดความสับสนแก่นักเรียนที่ต้องประสบการณ์ ตัดสินใจไม่ถูกว่าจะเลือกเรียนอะไรดี หรือเข้าสู่อาชีพใดที่เหมาะสมกับความถนัด

ครูแนะแนวในปัจจุบันจึงมีบทบาทสำคัญยิ่งในการช่วยเหลือและเสริมให้นักเรียนตัดสินใจเลือกทางเดินในอนาคตที่ถูกต้อง การที่ครูแนะแนวจะช่วยนักเรียนได้ดังกล่าว ครูแนะแนวเองจำเป็นต้องมีความเข้าใจในหลักการแนะแนวอาชีพอย่างถ่องแท้ ให้ความสนใจต่อข้อมูลทางอาชีพ ตลอดจนวิธีการต่าง ๆ ในการช่วยให้เด็กเกิดการเข้าใจตนเอง เข้าใจโลกของงานอาชีพ ตัดสินใจเข้าสู่อาชีพที่เหมาะสม และการก้าวเข้าสู่งานอาชีพที่ต้องการ

หนังสือพัฒนาการทางอาชีพนี้ เนียนขึ้นเพื่อช่วยให้ครูแนะแนวและผู้ที่สนใจในเรื่องของการแนะแนวอาชีพ ได้เข้าใจถึงกระบวนการหลากหลายที่เกี่ยวข้องกับแนะแนวอาชีพ ไม่ว่าจะเป็นด้านทฤษฎี ประวัติความเป็นมา ความสำคัญของอาชีพกับชีวิตมนุษย์ ตลอดจนเทคนิควิธีการต่าง ๆ ในการช่วยเหลือบุคคลให้เข้าใจเรื่องการให้บริการปรึกษาทางอาชีพและการจัดระบบข้อมูลอาชีพ การใช้แบบทดสอบและการสมัครงาน

จุดมุ่งหมายของการเขียนหนังสือ มีเพื่อประสงค์ให้ผู้อ่านมองเห็นภาพรวมทั้งหมด ของส่วนต่าง ๆ ที่เป็นองค์ประกอบของการแนะแนวอาชีพ จะเห็นได้ว่าภายในระยะ ๕ ปี ที่ผ่านมานี้เรื่องของอาชีพและแนะแนวอาชีพได้มีการพัฒนาออกไปอย่างกว้างขวางและรวดเร็ว แม้กระนั้นคำว่า “อาชีพ” ก็มีความหมายที่เปลี่ยนไปจากเดิม ในลักษณะที่กว้างขึ้น ครอบคลุมพัฒนาการทางชีวิตของบุคคลไว้ทุกช่วงอายุ มิใช่เป็นแค่การตัดสินใจในช่วงวัยรุ่นเท่านั้น นอกจากนี้ การเรียนรู้เรื่อง “อาชีพ” ในปัจจุบันยังมิได้จำกัดขอบเขตอยู่แต่เพียงข้อสนเทศทางอาชีพอาย่างเดียว แต่ยังรวมเอาส่วนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับบุคคล โลกของงาน และสิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อการเลือกอาชีพเข้ามาพิจารณาประกอบด้วย

ในการเขียนครั้งนี้ ผู้เขียนได้ทำการปรับปรุงเพิ่มเติมเนื้อหาให้สมบูรณ์กว่าการเขียนในครั้งที่หนึ่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งได้เพิ่มบทพนวกห้ายเล่มที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับขั้นตอนการให้กำปรึกษาแนะนำทางอาชีพที่ครูแนะแนวและผู้สนใจจะนำไปใช้หรือประยุกต์ใช้กับนักเรียนได้

ผู้เขียนหวังเป็นอย่างยิ่งว่า หนังสือพัฒนาการทางอาชีพเล่มนี้คงทำให้ผู้อ่านได้มองการแนะนำอาชีพในแง่มุมที่ต่างจากเดิม และเห็นความสำคัญของการแนะนำอาชีพว่า เป็นหัวใจของการแนะนำโดยแท้จริง

นวลศรี เปาโรหิตย์